

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.392/2024/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (17. sorszámon)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 6.K.700.390/2023/16. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2021. december 1. napjától 2023. október 31. napjáig az helység1 Rendőrkapitányság helység2i Rendőrőrs állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot; működési körzete (helység2, helység3) a rendőrőrsön kialakított helység2i Körzeti Megbízotti Csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzetének része volt. A felperes körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a KMB csoport működési körzetén kívül járőri, járőrszolgálati és egyéb (TIK küldések, elővezetések) szolgálati feladatokat, melyek ellátásáért a rendvédelmi illetményalap 75%-ának megfelelő megbízási díj megfizetését kérte. Az ennek érdekében előterjesztett szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2021. december 1. napjától 2023. október 31. napjáig terjedő időszakra – 23 többletfeladatellátással érintett hónapra – bruttó 666.724 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait egyaránt megjelölte.

Az alperes a megbízási díj jogalapját és mértékét vitatva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek bruttó 425.154 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára alapított megbízási díj iránti igényt a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) időközben bekövetkezett változása okán két időszakra bontva vizsgálta. A 2021. december 1. és 2022. augusztus 11. napja közötti időszak vonatkozásában a KMB szabályzat 15. pontjával összefüggésben utalt arra, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása nem eredményezheti a körzeti megbízott eredeti működési körzetének az alperes által állított kibővülését. A KMB szabályzat 21. pontja határozza meg azon esetköröket, amelyek szerint lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonni, de ezen feltételek fennállása esetén is arra csak eseti jelleggel kerülhet sor. Az alperes nem igazolta a perben, hogy a felperes által megjelölt szolgálatok ellátása megfelelt a KMB szabályzat 21. pontjában foglalt feltételeknek, így azok ellátása többletfeladatnak minősült, figyelemmel arra, hogy a járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Hangsúlyozta, hogy a TIK küldéseknek is csak egy része

felelt meg a KMB szabályzat 21. pont d) alpontjában írt feltételeknek. A KMB szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Az átkísérésekkel kapcsolatban kiemelte, az egyrészt nem a szolgálati beosztásba tartozó feladat, így többletfeladat, másrészt a KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos 25. pont a) alpontja szerint kifejezetten tilalmazott volt. Mindez a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozza.

[4] A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával összefüggésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a működési körzet fogalma, valamint ennek kapcsán a körzeti megbízotti feladatellátás értelmezése megváltozott. A KMB szabályzat 21. pontjának módosítása révén a körzeti megbízott 2022. augusztus 12. napjától nem a működési körzetéből, hanem a rendőrkapitányság illetékességi területéről vonható el eseti jelleggel az ott meghatározott feladatellátás kapcsán, így a körzeti megbízotti feladatokat alapvetően a rendőrkapitányság illetékességi területén köteles ellátni. A kísézői feladatok végzése 2022. augusztus 12. napjától már nem tilalmazott a körzeti megbízottak számára, így ezen időponttól ezeket a feladatokat is el kell látniuk a rendőrkapitányság illetékességi területén. Leszögezte ugyanakkor, hogy a KMB szabályzat módosítását követő időszakban sem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás valamennyi feladatát. Rámutatott, hogy a KMB szabályzat 62. pont d) alpontja szerint a körzeti megbízottnak továbbra is a körzeti megbízotti működési körzetében kell végrehajtania az elővezetéseket, melyre tekintettel a felperes működési körzetén kívül végzett elővezetési feladatai többletfeladat-ellátásnak minősülnek. Ennek okán a felperes által a 2022. augusztus, szeptember, október, november és 2023. január hónapokban a működési körzetén kívül végrehajtott elővezetésekre tekintettel a KMB szabályzat módosítása utáni időszakra is megbízási díjra jogosult. A Hszt. 71.§ (3) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezésére figyelemmel kifejtette, a jelentős feladatellátás azokban a hónapokban valósult meg, amikor felperesnek legalább 3 szolgálatát érintette elővezetési feladat a működési körzetén kívül. Ezért a 2023. március, június, július, szeptember és október hónapokban teljesített elővezetési feladatok ellátása jelentős többletmunkát jelentett a felperes részére, mely alapján megbízási díjra jogosult.

[5] A felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem találta megalapozottnak, mivel önmagában a járőr, járőrvezető, járőrparancsnok státuszok betöltetlensége a megbízási díj iránti igényt nem alapozza meg. Nem bizonyított, hogy a felperesnek a többletfeladatait a létszámhiány miatt kellett ellátnia. A Hszt. 71. § (1) bekezdés b) pont kapcsán a felperes konkrét tényelődást nem tett, továbbá a perbeli időszakban a rendőrkapitányságon szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy nem volt, így ezen a jogcímen a felperes megbízási díjra nem jogosult.

[6] A megbízási díj havi összegét a 2021. december – 2022. július hónapok közötti időszakban a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, figyelemmel arra, hogy megbízási díj alapjául szolgáló többletfeladatok vonatkozásában különleges többlettudás szükségessége nem merült fel, azonban a felperessel az alperes a saját munkaköri feladatain túl, rendszeresen, jelentős mértékben, munkaidejének nagy részét kitevő, a munkakörébe nem tartozó, attól eltérő feladatokat láttatott el, ami a felperesnek jelentős többletterhet jelentett. A 2022. augusztus hónapjától kezdődően az érintett hónapokban az elővezetések számára figyelemmel a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő megbízási díjat állapított meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében az alperes – annak tartalma szerint – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását; másodlagosan a megbízási díj mértékének a teljes perbeli időszakban 50%-os mértékre történő leszállítását kérte. Kiemelte, hogy a kereseti kérelmet részben elutasító ítéleti rendelkezést nem támadja. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 2. § 25. pontjában, 45. §-ában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. számú mellékletében, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10. § (2) bekezdésében foglaltakat. Az elsőfokú bíróság ítéletében jogszabálysértő módon, tévesen értelmezte a KMB szabályzat 2. pontjában, 3. d) alpontjában, valamint 18., 20-22., 24-25., és 31. pontjában írt rendelkezéseket, valamint a KMB szabályzat 15., 18., 20-22., 24-25., 31., 37., 57-58., 60-63. és 70. pontjaiban, valamint az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 3. és 28. pontjaiban írt rendelkezéseket. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, ám a helyesen megállapított tényállás elemeinek a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott. A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történő módosítását megelőző időszak kapcsán nem vitatta azon ítéleti megállapításokat, melyek szerint a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, amelyekhez tartozó feladatokat két külön szabályzat tartalmazza; ugyanígy azt sem, hogy a körzeti megbízott közterületi tevékenysége a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó, míg a járőri feladatok és a járőrszolgálat ellátása a járőr beosztáshoz tartozó feladat. Azon ítéleti megállapításokkal is egyetértett, hogy a KMB szabályzat értelmében a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési ideje legalább 70 %-ban közterületi tevékenységet kell végeznie, amely elsődlegesen a működési körzetében kell, hogy történjen. Azonban a megállapított tényekből azt a téves és jogszabálysértő következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízott által ellátott közterületi szolgálat lényegében csak akkor tekinthető a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatnak, ha azt a körzeti megbízott a működési körzetében és járőrrel közösen végzi. Az elsőfokú bíróság a KMB csoport létrehozásának céljával ellentétesen jutott arra a következtetésre is, hogy főként a TIK küldések során az felperes rendszeresen a működési körzetén, illetőleg a KMB körzeten kívül hajtott végre járőri feladatokat. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati szabályzat) 70. §-a járőrözést végrehajtóként nem járőrt (járőr beosztást betöltő személyt), hanem rendőrt jelöl, hiszen ilyen szolgálati formában - többek között - járőr, körzeti megbízott, de akár még nyomozó is elláthat beosztásába tartozó rendőri feladatot. Vitatta azt is, hogy a TIK küldéseket kizárólag járőr beosztásba tartozó láthatja el, a körzeti megbízott pedig csak eseti jelleggel, a TIK küldés ugyanis a TIK utasítása alapján történő rendőri intézkedési kötelezettséget jelent, amely nem csak a járőri, hanem minden hivatásos állományú rendőri beosztásban kötelezően ellátandó feladat. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon nem vette figyelembe a KMB szabályzat 21. pontjában foglaltakat, mivel a fokozott ellenőrzések időtartama, a veszélyhelyzet alatt ellátott feladatok, valamint TIK általi küldések a KMB szabályzat 21. pont c) és d) alpontjaiban foglaltaknak megfeleltek, a felperes eseti jelleggel elvonható volt.

[8] A KMB szabályzat módosításával összefüggésben egyetértett azon elsőfokú ítéleti állásponttal, hogy a KMB szabályzat 2.) pont c) alpontja 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezésének, valamint a Szolgálati szabályzat 70. § (1) bekezdésének összevetéséből az a következtetés vonható le, hogy a normatív utasítás kiadására jogosult a járőrözés irányában kívánta a körzeti megbízotti feladatokat kibővíteni, így a felperes által ezen időszakról ellátott járőri, járőrvezetői feladatok megbízási díjra nem jogosítanak. Ugyanakkor téves jogértelmezés eredményeképp jutott az elsőfokú bíróság ítéletében arra az álláspontra, hogy az elővezetési feladatok ezen díjazást megalapozzák. A KMB szabályzat 62. pont d) alpontja szerint a körzeti megbízott rendészeti feladatként fogatosítja az elővezetéseket, amelyeket a KMB Szabályzat 44. pontja és 2. pont c) alpontja értelmében a rendőrkapitányság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező elővezetett tekintetében kell végrehajtania, amelynek a tárgybeli elővezetések mindegyike megfelelt, így azok ellátása a felperest megbízási díjra nem jogosítja. A Hszt. módosítással érintett, 2023. február 1. napját követő időszak kapcsán kifejtette, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, illetve 71. § (3) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezésére figyelemmel a felperes igénye ezen időszakra nem megalapozott. E körben a Hszt. 71. §-ban írtakat az elsőfokú bíróság tévesen, a Hszt. 102. §-ától függetlenül értelmezte. Ezzel ellentétben a 102.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat a megbízási díjra való jogosultság megítélése szempontjából mindenképpen vizsgálni (és nem mellőzni) kell, hiszen az a szolgálatteljesítésre vonatkozik, így meghatározza, hogy mi minősülhet többletdíjazásra jogosító többletfeladatnak. Ezen szabály nem üresíti ki a Hszt. 71. §-ban foglalt megbízás jogintézményét, a megbízási díj ugyanis továbbra is jár a szolgálatteljesítési időn kívüli, az érintett által a végzettsége, képzettsége alapján ellátható, de a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén kívüli többletfeladatokért.

[9] A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a teljes perbeli időszakra a többletfeladatok kompenzálására, figyelemmel a munka bonyolultságára és az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigényére is.

[10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatba a működési körzetében, járőrrel közösen osztható be. A KMB szabályzat módosításával teljesen kiüresedne a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, a KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztáshoz esetlegesen hozzá tartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat. A működési körzetén kívüli elővezetések végrehajtása nem a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó feladat, továbbá azokat nem eseti jelleggel látta el. A jelentős többletmunkáért változatlanul jár megbízási díj, és a Hszt. 102. §-át nem lehet úgy értelmezni, hogy ellentételezés nélkül, megbízási díj hiányában lenne köteles a hivatásos állomány tagja minden feladatot ellátni, amelyre képzettsége, végzettsége alapján alkalmas. Végezetül kitért arra, hogy a megbízási díj mértékét az alperes a fellebbezésében ugyan vitatta, ám nem fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság milyen körülményeket értékelte jogszabálysértő módon.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés nem megalapozott.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A felülbírálati jogkörét illetően a másodfokú bíróság rögzíti, hogy az alperes fellebbezésében hivatkozott a a Hszt. 2. § 25. pontja, 71. § (2), (4) és (6) bekezdései megsértésére, azonban ezzel összefüggően a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait nem adta elő, ezért – a Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – az ítéltábla ebben a körben nem vizsgálódhatott, mivel a fellebbezésnek e körben nem voltak olyan érvei, amelyeket a másodfokú bíróság összevethetett volna az ítéleti indokolással. Az ORFK utasítás szolgálati viszonyra vonatkozó szabály [Hszt. 2. § 30. pont], de nem jogszabály, a KMB szabályzat egyes rendelkezései helytelen értelmezésére történő hivatkozás önmagában fellebbezésre nem adott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdés]. Figyelemmel volt arra, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól; továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[13] A másodfokú bíróság előjáróban – a KMB szabályzat módosításával nem érintett 2021. december 1. napjától 2022. augusztus 11. napjáig időszakra vonatkozóan – leszögezi, hogy a kialakult bírói gyakorlat az alperes által kifogásolt, fellebbezéssel érintett kérdésekben már állást foglalt, így arról is, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensék, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a KMB szabályzat, valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok ellátása elválik egymástól. Ezért az elsőfokú bíróság a 2021. december 1. és 2022. augusztus 11. közötti első kereseti időszak vonatkozásában helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak.

[14] A KMB szabályzat 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekon felül a módosítás előtti KMB szabályzat 24. pontja nem tette a körzeti megbízott feladatává a járőri beosztáshoz tartozó feladatok ellátását, csupán annak lehetőségét teremtette meg, hogy a körzeti megbízott – alapvetően a működési körzetében – járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen. Az elsőfokú bíróság arra is helytállóan hivatkozott, hogy a KMB csoport létrehozása a KMB szabályzat 3/d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott feladatköre a KMB csoport működési körzetében a járőrszolgálati feladatokkal kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának a célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, amelynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte; ezen álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át, rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többszolgálatnak minősül, így annak ellentételezésére jogosult (Bíróági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4. számú határozatok). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult. Lényeges azt is hangsúlyozni, az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy a TIK jogszerűen utasíthatta-e a felperest és az utasítási jog milyen állományi körre vonatkozik, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti ellentételezésre jogosult-e. Az továbbá, hogy a Szolgálati szabályzat 70. § rendelkezései a járőrözést (járőrszolgálati formát) végrehajtóként nem járőrt, hanem rendőrt jelölnek, nem jelenti azt, hogy a járőrszolgálati feladatok a felperes körzeti megbízotti beosztásába tartozóak. A Szolgálati szabályzat 70. §-a önmagában egyébként sem, csak a vonatkozó egyéb rendelkezésekkel összefüggésben értelmezhető. Nem lehet figyelmen kívül hagyni a Szolgálati szabályzat 67. § (1) bekezdésében írtakat, amely szerint a rendőrök a szolgálati feladataikat külön végrehajtási rendelkezések alapján, különböző szolgálati formákban, a szakmai szabályzatokban (ez a felperes esetében a KMB szabályzat) meghatározott módon hajtják végre. A Szolgálati szabályzat 67. § (2) bekezdésében foglaltak sem jelentik azt, hogy a járőrszolgálat ellátása a körzeti megbízott feladatai közé illeszkedne. A Szolgálati szabályzat ezen rendelkezése a szolgálati előjárónak csupán arra ad a lehetőséget, hogy egy adott (azaz egyedi, eseti jellegű) feladat meghatározott szolgálati formában történő végrehajtását rendelje el, s nem arra, hogy a járőrszolgálat feladatait visszatérően, rendszeresen a körzeti megbízotti beosztás részeként kezelje; ilyen törekvés a jogszabály szövegéből („a feladat”) sem olvasható ki. A hivatásos állomány tagjaira vonatkozó rendelkezések kógensek, eltérést nem engednek (EBH2010.2259.), ami egyúttal azt is jelenti, hogy azoknak kiterjesztő értelmezés nem adható.

[15] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokkal alátámasztottan (alperes által nem vitatott 1. sorszámú felperesi kimutatás, 7. sorszámú TIK küldési naplók) annak is megfelelő indokát adta, hogy a felperes ezen többletfeladatokat nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el, amely feladatok a szolgálatai többségét érintették. Mindebből helyesen vonta le az elsőfokú

bíróság azon következtetést, hogy a felperes szinte minden szolgálatban a saját működési körzetén kívül is látott el szolgálati feladatokat. Helyesen értékelte, hogy a felperes a járőr feladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, melyre nem adott jogalapot a KMB szabályzat 24. pontja, valamint 2. pont b)-c) alpontjai, miután ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül (Kúria BHGY-ban közzétett Kf.VII.39.523/2021/4. számú határozata). Összegezve, az elsőfokú bíróság ezen (első) kereseti időszak tekintetében helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperest a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a megbízási díj megilleti.

[16] A másodfokú bíróság a továbbiakban a 2022. augusztus 12. és 2023. január 31., valamint a 2023. február 1. és 2023. október 31. közötti időszakra igényelt megbízási díjjal összefüggésben elfoglalt, a keresetet e tekintetben részben megalapozottnak találó ítéleti álláspontot vizsgálta.

[17] Az ítéltábla hangsúlyozza, nem osztja az alperes fellebbezésében kifejtett, és a felperes ellenkérelmében vitatott álláspontját, miszerint a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezései alapot teremtettek a felperes munkakörének a járőri munkakör majd minden feladatával történő bővítésére. Mint amelyeket a felperes esetében a 7. sorszámú TIK küldési naplók és a 10. sorszámon benyújtott eligazítások, napi beszámolók tartalmaznak. E kérdéskörnek azonban az elsőfokú ítélet jogszerűségét érintő jelentősége sincs, mert az elsőfokú bíróság ezzel összefüggő álláspontját a felperes fellebbezéssel nem támadta. Ezért a másodfokú bíróság csak megjegyzésként rögzíti, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), mint központi államigazgatási szerv [a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdésének d) pont] vezetője a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23. § (4) bekezdés c) pontjában szabályozott jogkörénél fogva normatív utasításban szabályozhatja a vezetése, irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét, így normatív utasításban határozhatja meg a körzeti megbízottak feladatellátását, tevékenységi körét, azaz egyes munkaköri feladatait. A KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos rendelkezései a 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletével konform módon értelmezhetően rögzítették, hogy a körzeti megbízott mely sajátos körülmények mellett láthat el és milyen illetékességi területen járőri, járőrszolgálati feladatokat, azaz nem tekintette a munkakör részének egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását, csak részfeladatok ellátásáról rendelkezett. Ezzel szemben az ORFK vezetője a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával, annak 2. pont b)-c) alpontjai és 44. pontja értelmében – a 25. pontban tett kivétellel –, arra utasította az alárendelt szerveket, hogy a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén tekintsék a körzeti megbízotti munkakör részének a Járőrszabályzat szerinti feladatok ellátását, tehát a járőri, járőrszolgálati feladatok majdnem teljes körének elvégzését. E vonatkozásban a két beosztás munkaköri feladatai között minimális disztinkciót a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja és 25. pontja szerinti feladatok jelentenének. Ennél fogva a munkáltató a 30/2015. BM rendelet 1. § a) pontja és 2. számú melléklet 3. pontjába ütközően a körzeti megbízotti beosztás részének tekinti a járőri beosztás feladatainak ellátását. A Jat.

23. §-a szerinti közjogi szervezetszabályozó eszköz a Jat. 24. § (1) bekezdése alapján jogszabállyal, így a 30/2015. BM r-rel [Alaptörvény T) cikk (2) bekezdés] nem állhat ellentétben. Amennyiben a bíróság a KMB szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát, úgy sérülnének a 30/2015. BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119. §), valamint az illetmény meghatározására (154-162. §) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. Ezzel teljesen kiüresedne ugyanis a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, amely elsősorban a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja szerinti területen az ott meghatározott feladatok ellátása. A KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztásához esetlegesen hozzátartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat is; egyben a 15. pontban egyértelművé tette, hogy a járőri többletfeladatok ellátásának vizsgálatában a körzeti megbízotti csoport körzetnek semmiféle szerepe nincs, a csoportkörzet funkciója csak a 2. pont a) alpont szerinti feladatok tekintetében értelmezhető. Mindennek tükrében – a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát.

[18] Mindazonáltal azt az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg a 2022. augusztus 12. napját követő kereseti időszak vonatkozásában, hogy a módosított KMB szabályzat 62. pont d) alpontjában rögzített, az elővezetéssel kapcsolatos szabályokat nem lehet úgy értelmezni, hogy e feladat végrehajtásával összefüggésben a körzeti megbízott működési körzete a rendőrkapitányság illetékességi területére bővülne, ilyen szabályozást a KMB módosítás nem tartalmaz. A KMB szabályzat 44. pontja azt tartalmazza, hogy a rendőrkapitányság illetékességi területén a 2. pont b)-c) alpontokban meghatározott feladatokat kell ellátni. A 2. pont c) alpontja pedig kifejezetten rögzíti, hogy a körzeti megbízotti szolgálat célja a rendőrkapitányság illetékességi területén a rendészeti feladatok közül „jogszabályban, valamint közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott”, tehát nem minden feladat ellátása. Ezt részletezve a közjogi szervezetszabályozó eszköz KMB Szabályzat 62. pont d) alpontja az elővezetési feladatok ellátását a körzeti megbízott körzeti megbízotti működési körzetében (értelemszerűen a körzeti megbízotti körzetéből végrehajtva) rendeli elvégezni. Ezért az alperes elővezetésekkel összefüggő fellebbezési előadása nem megalapozott. Az alperes által nem vitatott tényállás szerint a felperes a működési körzetén kívül az érintett hónapokban legalább 3 szolgálatában végzett elővezetést, így az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azon következtetést, hogy a felperes által rendszeresen végzett elővezetések a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítanak.

[19] Az alperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy a 2023. február 1. és 2023. július 31. közötti időszakra az elsőfokú bíróság által megállapított megbízási díj a felperest a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem illeti meg. A kereseti kérelem szerinti megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából relevanciával bíró körülmény, hogy a Hszt. 2023. február 1. napjával bekövetkezett módosítása során a jogalkotó a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint jogcímet megtartotta, és – „A szolgálati viszony tartalma” elnevezésű X. Fejezetben meghatározott rendelkezésektől elkülönítetten, „A szolgálati viszony módosítása” elnevezésű VIII. Fejezetben – továbbra is szabályozni kívánta akként,

hogy annak megállapítását az újraszabályozott (3) bekezdésben a korábbi szabályokhoz képest szigorúbb feltételekhez kötötte. Nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja – a jogalkotó szándéka szerint – a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az ott megjelölt egyes szolgálati feladatait a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül köteles végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, annak ellentételezésére ne lenne jogosult, mert a bíróságnak a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, (3) bekezdését és 102. § (1) bekezdés b) pontját együttesen és egymásra tekintettel kell értelmeznie. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, ezen értelmezéssel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése kiüresedne. Ezért a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának ezért csak olyan értelmezése lehet helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja és (3) bekezdése alkalmazásának is teret enged, mert utóbbi rendelkezések – ellenkező kikötés hiányban – elsősorban a hivatásos állomány tagja rendes szolgálatteljesítési idejében [Hszt. 134-137. §-ai] ellátott többletfeladataira vonatkoznak. A szolgálatteljesítési időn túli túlszolgálat [Hszt. 139. § (1) bekezdés] ellentételezését külön rendelkezés [Hszt. 140. §] tartalmazza. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra jogosultság 2023. február 1. napjától a (3) bekezdésében meghatározott két többletfeltétel teljesítésével, azaz nem eseti jellegű és jelentős többletmunka elvégzése esetén állapítható meg. Ehhez képest a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pont második fordulata az ellentételezés megfizetése alól abban az esetben mentesíti a munkáltatót, ha a szolgálati beosztáshoz nem tartozó, a hivatásos állomány tagja végzettségének, képzettségének megfelelő, a szervezeti egység feladatköréhez tartozó feladatellátás a rendes szolgálatteljesítési időn belül eseti jellegű vagy nem jelentős többletmunka. Így az alperes érvelésével szemben a Hszt. 102. § (1) bekezdése nem minden, a rendes szolgálatteljesítési időn belül történő, a hivatásos állomány tagja beosztásához nem tartozó feladatellátás ellentételezése alól mentesít. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a jogalkotó a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvény – Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját és (3) bekezdését 2025. január 1. napjától hatályon kívül helyező – 87. §-ához fűzött indokolásában maga is rámutatott a 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díj megállapításának fenti feltételeire, és a továbbiakban ezen jogcímet nem kívánta hatályban tartani.

[20] Mindezen jogszabályi előírásokat szem előtt tartva az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy a felperes az érintett hónapokban a Hszt. 71. § (3) bekezdésében írt nem eseti jellegű, jelentős többletmunkát végzett. Az alperes által nem vitatott tényállás szerint a felperes az érintett hónapokban legalább 3 szolgálatában ellátott beosztásához nem tartozó elővezetéseket, így a többletfeladatok ellátását az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte rendszeresnek és jelentős többletmunkának.

[21] Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Ezzel összefüggésben a legfontosabb kérdés az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és

a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat.

[22] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára az okszerű mérlegelés felülmérlegelésére lehetőséget nem biztosít -, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a 2021. decemberétől 2022. júliusáig tartó időszakra a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdése és a 33/2015. BM rendelet 10. § (2) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes az egyes időszakokban rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó szolgálati feladatokat, amelyek szolgálatteljesítési idejének jelentős részét kitették, amely körülmények együttesen jelentős mértékű többletteleherként értékelendők, ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta. A másodfokú bíróság ezen felül rámutat: az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatnia, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerűségi eredményre vezetett volna. Mindezekkel azonban az alperes fellebbezése adós maradt. A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ily módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[23] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[24] A pervesztes alperes a Kp. 35 § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgy értékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[25] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli. A fellebbezési eljárás illeték összege az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján 34.012 forint.

[26] Az Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. április 30.

dr. Szőke Mária s.k.
a tanács elnöke

dr. Bendli Attila József s.k.
előadó bíró

dr. Bíró Péter s. k.
bíró